ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ - ਸਬਦ ੯

ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੂਣੀ ਹੋਇ ॥

ਜਪੁ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ੨

ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੂਣੀ ਹੋਇ ॥
ਨਵਾ ਖੰਡਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਇ ਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਇ ॥
ਜੇ ਤਿਸੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇ ॥
ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ ॥
ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇ ਕਰੇ ॥੭॥

ਸਾਰ: ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿਅਰਥ ਹਨ ਜੇਕਰ ਚੋਗਿਰਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਪਰਸਪਰ ਸੰਵਾਦ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਰਵੋਤਮ ਯੋਗਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਦੀ ਪਰਮ ਹਕੀਕਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ।

ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੂਣੀ ਹੋਇ ॥
ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਲ ਦੇ ਚਾਰ ਮਿਥਿਹਾਸਿਕ ਯੁੱਗਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਦਸ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਜੀਵਿਆ ਹੋਵੇ।

ਨਵਾ ਖੰਡਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਜੇ ਕੋਈ ਸਾਰੇ ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣੂ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸ਼ਿਦਤ ਨਾਲ ਹਰ ਕੋਈ ਉਸ ਦੇ ਪਿਛੇ ਚਲੇ।

ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਇ ਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਇ ॥
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚੰਗਾ ਰੁਤਬਾ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

ਜੇ ਤਿਸੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇ ॥

ਫਿਰ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਏਕਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਖੱਟਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਉਪਲਬਧੀ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ ॥
ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨਿਰਾਰਥਕ ਕੀੜੇ ਦੇ ਤੁਲ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਦਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ।

ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ ॥
ਨਾਨਕ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰੂਹਾਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਿਆਨੀ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਨੇਕ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇ ਕਰੇ ॥੭॥
ਚੇਤਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਜ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। (੭)

ਤੱਤ: ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦੀ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਚੇਤਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਮੂਲ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਏਕਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ।

ਸਬਦ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਨਇੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

Oneness In Diversity Research Foundation
ਵੈੱਬਸਾਈਟ: **OnenessInDiversity.com**

ਈਮੇਲ: **onenessindiversityfoundation@gmail.com**